
Handling 2024 nr 18

Motion av Axel Josefson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L) och Elisabet Lann (KD) om att uppdatera Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram

Vi vill att Göteborg ska vara en stad som driver ett faktabaserat och konstruktivt miljö- och klimatarbete. De vägar som väljs ska skapa omställning utan att skapa inlåsnings effekter som hindrar uppfyllnad av framtida mål och lagkrav eller ny teknik och nya lösningar. Idag ser vi att vi behöver arbeta på nya sätt för att åstadkomma resultat i klimatarbetet.

Vi vill se måluppfyllnad både nu och i framtiden, stötta tekniklösningar som ger klimatneutralitet, ökad livskvalitet, ett hållbart samhälle och stötta aktiviteter som gör att fler väljer att ta ansvar där de kan ta ansvar.

Göteborgs Stad var tidigt ute med offensiva klimatmål för att nå en klimatneutral stad. Stora delar av Göteborgs näringsliv är i full gång med omställningen mot minskade utsläpp och fossilfrihet och Göteborgs Stad arbetar i samma riktning. Under förra mandatperioden antogs Miljö- och klimatprogrammet i bred enighet och Klimatrådet med extern forskarkompetens inrättades för att få förslag på genomförbara åtgärder.

Sverige har nu beslutat att anpassa sina klimatmål till EU:s mål Fit for 55. EU skapar nu verktyg och lagstiftning som hjälper verksamheter att nå målen. För att säkra effektivare arbete och skapa trovärdighet i det lokala klimatarbetet, ser vi ett behov av att uppdatera stadens klimatmål och arbete så att det är synkroniserat med de nationella målen och EU:s krav och mål.

Under 2023 publicerades första rapporten från Klimatrådet där de granskat arbetet mot stadens klimatmål och ger förslag på åtgärder. Rapporten indikerar att staden inte kommer nå klimatmålen med nuvarande arbetssätt och planer. De beskriver också att Göteborgs Stad inte har direkt rådighet att ändra på allt som uppfattas som del i nuvarande mål. Till exempel står raffinaderierna för ca 50% av de territoriella utsläppen men Göteborgs Stad har varken direkt eller indirekt rådighet över beslut som kan förändra detta.

Det är också viktigt att beakta att det inte är någon vinst för jordens klimat om utsläppen flyttar till en annan plats i världen, särskilt om det är en plats med svagare miljölagstiftning än den svenska och sämre förutsättningar till snabb utveckling än vi har i Göteborg. Stora delar av företag och industrier i Göteborg och Sverige arbetar för att vara ledande i utvecklingen av teknik, tjänster och produkter som ger klimatneutralitet

och lägger grunden för ett mer hållbart samhälle. Vi behöver säkra att vi skapar de bästa förutsättningarna för dessa företag och industrier. På så sätt stöttar vi både världens klimat och Göteborg.

Klimatrådets uppföljning tydliggör inom vilka områden de ser att Göteborgs Stad har direkt och indirekt rådighet över samt för vilka delar staden inte har möjlighet att självständigt ta påverkande beslut för. Detta är till exempel utsläpp som påverkas av EU:s system med utsläppsrätter eller andra styrmedel på internationell och nationell nivå. Klimatmålen i Göteborgs stad behöver likt näringslivets mål också vara anpassade och relevanta för den verklighet staden möter. För att målen ska tas på allvar och inte skapa uppgivenhet bör de formuleras på ett sådant sätt att det stöttar och utmanar utvecklingen bättre oavsett stadens grad av rådighet över de beslut som kan leda till förändring.

Därutöver behöver informationshanteringen i uppföljningen effektiviseras genom att digitaliseras. Data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna ska användas på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens. Saknas data ska detta rapporteras snarare än att en byråkrati med mantimmar skapar data genom gissningar och schabloner, vilket ger en illusion av kontroll.

Göteborgs Stad ska fokusera på klimatarbete som gör verklig skillnad och som säkrar Göteborgs framtid.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med miljö- och klimatnämnden uppdatera Miljö- och klimatprogrammet så att

- a. klimatmålen harmoniserar med de nationella målen och EU:s fit for 55,
- b. klimatmålen kategoriseras utifrån Göteborgs Stads rådighet över utvecklingen,
- c. klimatmålen formuleras på ett sådant sätt att de skapar förutsättningar för näringslivets omställning och att utsläpp inte förflyttas till andra platser, samt att
- d. data som finns tillgänglig i staden och verksamheterna ska användas och digitaliseras på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens i klimatarbetet.

Axel Josefson (M)

Martin Wannholt (D)

Axel Darvik (L)

Elisabet Lann (KD)